

ДВОСТРУКИ ЈУБИЛЕЈ ВЕЛИКЕ БУГАРСКЕ ПЕСНИКИЊЕ ЕЛИЗАБЕТЕ БАГРЕЈАНЕ

Ових дана читава бугарска најавност, и немали број других земаља, особито социјалистичких, са ретким одушевљењем поздрављају и најсвесније прослављају седамдесет петогодишњицу живота и педесетогодишњицу књижевног стваралаштва Елизабете Белчеве Багрејане, највеће бугарске песникиње, чија се животна и стваралачка енергија, самониклост, инвентивност, неисцрпна младалачка свежина и непоновљивост, сматрају за несвакидашњи књижевни парадокс, у гетеовском смислу.

Елизабета Багрејана је рођена у Софији 29. априла 1893. После завршене гимназије у родном месту, годину дана проводи као сеоска учитељица у селу Автане (Недељалско) у Јамболском округу. И већ у то време штампа прве своје стихове у часопису „Савремена мисао“, који привлаче општу пажњу.

По свршеном филолошком факултету у Софији, неко време проводи као наставник у Врачу и Ђустендилу, сарађујући истовремено као књижевник у периодичној месној штампи. Године 1924. јавила се и првим својим стиховима за децу, који, такође, одмах привлаче општу пажњу, а њено име се брзо поистовећује са појмом поезије. Толико и тако да је на неком књижевном вечеру у Трговишту, кад су једном приликом „представили“ неком детету — била је то нека девојчица — рекајуши јој да се налази пред Елизабетом Багрејаном, ова једва пружила руку, али је и ну бразду повукла са узимком: „Багрејана, Багрејана није човек — она је песма!“

Елизабета Багрејана, позната је и превођена много и код нас на све језике наших народа још пре рата, а после рата појавиле су се и читаве мале збирке њених изабраних песама у преводу наших најпознатијих књижевника и преводилаца. Она је, иначе, и сама један од најистакнути-

јих преводилаца у својој земљи са разних језика, особито са српскохрватског и словеначког. Превела је низ песама наших старијих и савремених песника и још преводи.

Багрејана је и лично познавала и познаје многе наше књижевнике, са којима успоставила присне другарске односе још пре рата и никад их није прекидала. Понећивала је и нашу земљу више пута. Учествовала је на низу конгреса и скупова и код нас. Писала је често и говорила о нашој земљи и стекла давно завидну популарност и код наше читалачке публике.

Најприсније пријатељство успоставила је са Јованом Дучићем, Миланом Ракићем, Исидором Секулић, Јосипом Видмаром, Франце Бевком, Густавом Крклецом, Десанком Максимовић, Радованом Зоговићем, Радом Драинцем, Миром Алечковић од којих су неки мотивски оставили видног трага у њеној поезији и она у њиховој.

СИНИША ПАУНОВИЋ

ЕЛИЗАБЕТА БАГРЕЈАНА

6. "Политика", Београд, 26. V. 1968. (бр. 19626) (бр. 29. Јул. Насадовач)